

Arş. Gör. Ahmet Kaan Yılseli

**VİYANA SATIM SÖZLEŞMESİNİN
(CISG) YORUMLANMASI VE
BOŞLUKLARININ DOLDURULMASI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM VİYANA SATIM SÖZLEŞMESİ (CISG) HAKKINDA TEMEL BİLGİLER

I. CISG'İN TARİHİ GELİŞİMİ.....	7
A. Genel Olarak.....	7
B. Eski Lex Mercatoria	9
C. Ulusal Kodifikasyonlar Dönemi	10
D. Yeni Lex Mercatoria	11
E. Viyana Satım Sözleşmesi (CISG)	13
II. CISG'İN UYGULAMA ALANI	21
A. Genel Olarak Uygulama Alanı.....	21
B. İrade Serbestisi.....	24
1. Viyana Satım Sözleşmesinin Uygulanmasının Dışlanması	28
2. Viyana Satım Sözleşmesi'nin Hükümlerinin Değiştirilmesi veya Uygulanmasının Dışlanması	33
3. Viyana Satım Sözleşmesinin Uygulanmasının Kararlaştırılması	34
C. Yer Bakımından Uygulama Alanı	38
1. İşyeri.....	40
2. Farklı Devlet	42

3. CISG'in Yer Bakımından Uygulanmasına Getirilebilecek Çekinceler.....	47
a. CISG'in II. Ve III. Kısımlarına İlişkin Çekince (m. 92).....	47
b. Federal Devletlere Yönelik Çekince (m. 93)	49
c. Bölgesel Birleşimlere İlişkin Çekince (m. 94)	52
d. CISG m. 1/1(b) Düzenlemesini Dışlayan Çekince (m. 95).....	54
D. Maddi Bakımdan Uygulama Alanı	58
1. Mal	58
a. Viyana Satım Sözleşmesi'nin Uygulama Alanından Dışlanan Mallar.....	61
(1) Menkul Kıymetler, Kambiyo Senetleri ve Para	61
(2) Gemiler, Tekneler, Hovercraft veya Hava Taşıtları.....	62
(3) Elektrik.....	63
2. Satım Sözleşmesi	63
a. Viyana Satım Sözleşmesi Dışında Tutulan Satım Sözleşmesi Türleri	66
(1) Kişisel, Ailesel veya Evde Kullanım için Satın Alınan Mallara İlişkin Satımlar	66
(2) Açık Arttırmayla Yapılan Satışlar	69
(3) Cebri İcra ya da Diğer Kanun Gereği Yapılan Satımlar	70
b. Satım Sözleşmesi Sayılacak Bazı Sözleşme Türleri.....	70
(1) Teslim Yükümlülüğünün Yanında Üretim ya da İmal Yükümlülüğü İçeren Sözleşmeler	71
(2) Satıcının Yükümlülüğünün Ağırlıklı Olarak İşgücü veya Diğer Bir Hizmetin Sağlanmasından Oluşması	73
c. Satıma İlişkin Konulara Göre Maddi Uygulama Alanı.....	74
(1) Uygulama Alanı İçine Giren Satıma İlişkin Konular..	74
(i) Sözleşmenin Kurulmasına İlişkin Konular	75
(ii) Tarafların Hak ve Borçlarına İlişkin Konular.....	76

(2) Uygulama Alanına Girmeyen Satıma İlişkin Konular	78
(i) Geçerlilik	78
(ii) Mülkiyet.....	82
(iii) Maldan Kaynaklanan Kişisel Zararlar ve Ölüme İlişkin Sorumluluk	83
(iv) Viyana Satım Sözleşmesi Tarafından Düzenlenmeyen Bazı Diğer Konular	86
E. Viyana Satım Sözleşmesinin Zaman Bakımından Uygulama Alanı.....	87

İKİNCİ BÖLÜM

VİYANA SATIM SÖZLEŞMESİNİN YORUMLANMASI

I. GENEL OLARAK	89
II. CISG m. 7/1 HÜKMÜNÜN TARİHİ GELİŞİMİ	95
III. YORUMDA DİKKATE ALINACAK ÖLÇÜTLER	96
A. Milletlerarası Nitelik.....	98
B. Yeknesaklığın Gözetilmesi.....	102
C. Milletlerarası Ticarete Dürüstlük Kuralı	115
1. Genel Olarak	115
2. Çeşitli Hukuk Sistemlerinde Dürüstlük Kuralı	116
a. İngiliz Hukuku	117
b. Amerikan Hukuku.....	119
c. Alman Hukuku.....	121
3. CISG Kapsamında Dürüstlük Kuralı	123
IV. CISG'İN YORUMLANMASI METOTLARI	130
A. Genel Olarak	130
B. Viyana Anlaşmalar Hukuku Sözleşmesinin Getirdiği Sistem.....	133
1. Genel Olarak	133

2. Anlaşmalar Hukuku Hakkında Sözleşmenin Yorum Hükümleri.....	135
C. CISG'in Yorumlanmasında Klasik Yorum Metotları	137
1. Sözel (Lafzi) Yorum.....	137
2. Sistematik (mantıksal) Yorum	142
3. Amaçsal Yorum.....	144
4. Tarihsel Yorum.....	146
5. Klasik Yorum Metotlarının Göreceli Uygulanma Ağırlıkları	148
D. CISG Kapsamında Yorum Metotları.....	149
1. Yaratıcı yorum.....	150
2. CISG İçtihatlarının Karşılaştırmalı Uygulanması.....	151
3. CISG'in Yorumlanmasında Öğretiden Faydalanılması	154
E. Yardımcı Metotlar	156
1. Yumuşak Hukuk'un (Soft law) Kullanılması	156
2. Bağlamsal Yorum.....	157
3. Karşılaştırmalı Hukukun Kullanılması.....	159
4. CISG'in Ekonomik Yorumlanması.....	160
V. TARAFLARIN YORUM KURALI GETİRMELERİ	162

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VIYANA SATIM SÖZLEŞMESİNİN BOŞLUKLARININ DOLDURULMASI

I. GENEL OLARAK	163
II. CISG m. 7/2 HÜKMÜNÜN TARİHİ GELİŞİMİ	168
III. CISG KAPSAMINDA BOŞLUK DOLDURMA.....	171
A. Genel Olarak Dâhili Boşluk	171
B. Kıyas Yoluyla Boşlukların Doldurulması.....	173
C. CISG m. 7/2'ye Göre Boşluk Doldurma	176
1. Genel Olarak	176
2. CISG Kapsamında Genel Prensipler.....	179

a. Genel Olarak	179
b. CISG'in Dayandığı Genel Prensipler	181
(1) Makullük Prensibi	182
(2) İrade Serbestisi	182
(3) Dürüstlük Kuralı	183
(4) Estoppel ya da Çelişkili Davranma Yasağı.....	185
(5) Sözleşmenin Korunması Prensibi.....	186
(6) İrade Beyanlarının Karşı Taraf Beyana Dayanmadıkça Geri Alınabilirliği	187
(7) Ahde Vefa İlkesi.....	188
(8) Şekil Serbestisi.....	188
(9) Eş Zamanlı İfa Prensibi ve Ödemezlik Definde Bulunma Hakkı.....	189
(10) Tam Tazmin İlkesi.....	190
(11) Zararın Azaltılması Prensibi	191
(12) Takas.....	191
(13) Para Borçlarının Ödenme Yeri.....	192
(14) Gönderme Prensibi	193
(15) İspat Yükü	193
(16) Faiz Hakkı.....	195
(17) İletişim Yükümlülüğü.....	196
(18) Bağlayıcı Teamüllerin Önceliği	196
3. Yerel Hukuka Başvuru	196
IV. MİLLETLERARASI TİCARET HUKUKUNU DÜZENLEYEN DİĞER ENSTRÜMANLARIN DURUMU.....	197
SONUÇ	205
KAYNAKÇA.....	211